

N:o 125.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 maj 1908
— — — — Andra Kammaren den 15 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 32 och 41 i nådiga förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt §§ 34 och 43 i nådiga förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

(Lagutskottets utlåtande n:o 61.)

Till Konungen.

I en den 3 april 1908 dagtecknad proposition, n:o 174, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 32 och 41 i nådiga förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt §§ 34 och 43 i nådiga förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Såsom framgår af det vid ifrågavarande proposition fogade utdrag af statsrådsprotokollet, äro förevarande lagförslag föranledda af Riksdagens skrifvelse den 27 februari 1906, däruti Riksdagen anhållit om förslag till bestämmelser om rätt att fullfölja talan mot kyrkoråds eller skolråds beslut.

I skrifvelsen ifrågasatte äfven Riksdagen, huruvida icke i vissa fall, där besvärsrätt medgåfves, bestämmelser borde meddelas därom att beslutet, trots anförda besvär, finge gå i verkställighet.

Vid granskning af ifrågavarande lagförslag har Riksdagen funnit desamma i det hela ägnade att tillgodose det benof i omförmälda afseende, hvaraf förenämnda skrifvelse föranleddes. Emellertid har beträffande frågan om verkställighet, utan hinder af anförda besvär, af beslut, hvarom är fråga, förslaget syntes Riksdagen byggdt på en tolkning af gällande bestämmelser angående myndighets förfarande vid pröfning af besvär enligt kommunalförordningarna, hvilken, såvidt Riksdagen kunnat finna, icke öfverensstämmer med det sätt, hvarpå sagda bestämmelser hittills synas hafva tillämpats. För åstadkommande af erforderlig tydlighet härutinnan har Riksdagen funnit nödigt vidtaga viss ändring i förslagen. Den därvid erforderliga nya paragrafen i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 har Riksdagen ansett böra erhålla sin plats omedelbart efter § 41 samt den nya paragrafen i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 omedelbart efter § 43 i samma förordning. Senare paragrafer i förordningen hafva i enlighet härmed måst undergå jämkning i sin nummerföljd.

Däraf att bestämmelse meddelas, att beslut, hvarom nu är fråga, må utan hinder af däremot förd klagan gå i verkställighet, torde icke behöfva följa, att beslutet i allmänhet blir tillerkändt den rättsverkan, som om desamma vore laga kraftvunnet. Har t. ex. varning inför kyrkorådet skett af oeniga makar, torde det sålunda i allt fall vara ovisst, om domstol, där talan om skillnad mellan makarna till säng och säte anhängiggjorts, anser sig kunna eller böra meddela beslut i skillnadsfrågan, förr än varningsbeslutet vunnit laga kraft. Det uppskof i skillnadsproceduren, som i afbidan på att sistnämnda beslut skall vinna laga kraft sålunda inträffar, har syntes Riksdagen kunna ofta medföra beaktansvärda olägenheter. Riksdagen har därför ansett sig böra godkänna ett inom Riksdagen väckt förslag om undantag från regeln om klagorätt för sådant kyrkoråds beslut, hvarigenom varning skett för oenighet i äktenskap. Klagorätt i detta fall synes Riksdagen desto lättare kunna undvaras, som ett dylikt beslut mindre får betydelse ensamt för sig än såsom ett led i en fortgående procedur, där fortsättningen blir domstols pröfning och domstols utslag, mot hvilket klagas i vanlig ordning.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen härigenom anmäla, att Riksdagen, som icke kunnat i oförändradt skick godkänna de af Eders Kungl. Maj:t i propositionen n:o 174 framlagda lagförslag, för sin del antagit följande

1:o) Lag

om ändring i vissa delar af nådiga förordningen om kyrkostämma
samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att nedannämnda §§ i nådiga förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 skola erhålla följande lydelse:

§ 32.

Protokoll — — — — — verkställa.

Det justerade protokollet skall, i den mån det ej uteslutande rör enskild persons förhållande, nästa sön- eller helgdag, då gudstjänst hålles, från predikstolen uppläsas.

§ 42.

Medlem af församlingen, som vill styrka, att kyrkoråds eller skolråds beslut i församlingens gemensamma angelägenheter hvilar på orättvis grund, eller icke är i laga ordning tillkommet, eller står i strid med allmän lag eller författning, eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, äfvensom den, som tilltror sig kunna visa, att något af kyrkoråd eller skolråd fattadt beslut kränker hans enskilda rätt, äger, där ej beslutet är af rent förberedande eller verkställande art eller med afseende å öfverklagandet däraf i lag eller författning annorlunda är stadgad eller detsamma afser varning för oenighet i äktenskap, fullfölja talan mot beslutet i enahanda ordning som i § 41 bestämts för klagan öfver kyrkostämmas beslut; dock att diarii-utdrag, hvarom i samma § förmäles, skall, inom där stadgad tid, ingifvas till kyrkorådets eller skolrådets ordförande.

Utan hinder af förd klagan må beslutet gå i verkställighet, därest icke den pröfvande myndigheten annorledes förordnar.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då detsamma enligt § 32 offentligen kungjordes, eller, om beslutet på grund af stadgandet i samma paragraf ej blifvit offentligen uppläst, den dag, då det blifvit honom genom utdrag af protokollet delgifvet.

§ 43.

Gå besvären därpå ut, att beslutet icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning, eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, äger den pröfvande myndigheten, där den finner skäl besvären godkänna, att beslutets verkställighet förbjuda.

Grundas besvären därpå, att klagandens enskilda rätt blifvit genom beslutet kränkt, och varda besvären godkända, gäller rättelsen till förmån för den, som klagat, men beslutet står i öfrigt fast, utan så är att det finnes strida emot allmän lag eller författning, eller eljest hvila på orättvis grund, då den pröfvande myndigheten ock om upphäfvande af beslutet i dess helhet må förordna.

§ 44.

I afseende på tiden och sättet för ändrings sökande i utslag, som domkapitlet eller Konungens befallningshafvande gifvit, gäller, efter hvarje måls beskaffenhet, hvad särskildt stadgadt är.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1909, men äger icke tillämpning å beslut af kyrkoråd eller skolråd, som fattats före nämnda dag.

2:o) Lag

om ändring i vissa delar af nådiga förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Härigenom förordnas, att nedannämnda §§ i nådiga förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 skola erhålla följande lydelse:

§ 34.

Protokoll — — — — — verkställa.

Det justerade protokollet skall, i den mån det ej uteslutande rör enskild persons förhållande, nästa helgdag, då gudstjänst hålles, från predikstolen i församlingens kyrka uppläsas.

§ 44.

Den, som åt kyrkoråds eller skolråds beslut ej nöjes, äger att, där ej beslutet är af rent förberedande eller verkställande art eller med afseende å öfverklagandet däraf i lag eller författning annorlunda är stadgad eller detsamma afser varning för oenighet i äktenskap, fullfölja talan mot beslutet under enahanda förutsättningar och i samma ordning, som i § 43 föreskrifvits för öfverklagande af kyrkostämmas eller kyrkofullmäktiges beslut; dock att diarii-utdrag, hvarom i samma § förmäles, skall, inom där stadgad tid, ingifvas till kyrkorådets eller skolrådets ordförande; skolandet, om beslutet på grund af stadgandet i § 34 ej blifvit offentligen uppläst, klaganden anses hafva af detsamma erhållit del den dag, då det blifvit honom genom utdrag af protokollet delgifvet.

Utän hinder af förordning klagan må beslutet gå i verkställighet, därest icke den pröfvande myndigheten annorledes förordnar.

§ 45.

Mom. 1. Gå besvären därpå ut, att beslutet icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, äger den pröfvande myndigheten, där den finner skäl besvären godkänna, att beslutets verkställighet förbjuda.

Mom. 2. Grundas besvären därpå, att klagandens enskilda rätt blifvit genom beslutet kränkt, och varda besvären godkända, gäller rättelsen till förmån för den, som klagat, men beslutet står i öfrigt fast, utan så är, att det finnes strida emot allmän lag eller författning eller eljest hvila på orättvis grund, då den pröfvande myndigheten ock om upphäfvande af beslutet i dess helhet må förordna.

§ 46.

I afseende på tiden och sättet för ändrings sökande i utslag, som konsistorium eller öfverståthållarämbetet gifvit, gäller efter hvarje måls beskaffenhet hvad särskildt stadgadt är.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1909, men äger icke tillämpning å beslut af kyrkoråd eller skolråd, som fattats före nämnda dag.

Stockholm den 15 maj 1908.

Med undersätlig vördnad
